

El Context de l'Atenció a Persones en Situació de Dependència

UT1

Què són les persones en situació de dependència?

DEPENDÈNCIA VS INDEPENDÈNCIA

Cultura de la Vida Independent

D'on sorgeix aquesta idea?

Cultura de la Vida Independent

D'on sorgeix aquesta idea?

Classificacions → Estereotips

Ability - Disability

Hem socialitzat que la consideració cap a aquestes persones com a inferiors o imperfectes, que cal rehabilitar per a que es puguin apropar al màxim possible al “funcionament normal”

Moviment de Vida Independent

Moviment de vida Independent

The background of the slide features a collage of diverse people. In the upper right, a person with red hair is seated in a wheelchair, wearing a purple shirt. To their right, another person is walking with a cane, wearing a blue and yellow striped shirt. In the lower left, a person is walking with a cane, wearing a pink shirt and green pants. In the lower center, a person is walking with a cane, wearing a purple shirt and blue pants. The overall image is a vibrant, colorful representation of human diversity.

El **moviment de vida independent** sosté que les persones, independentment de la capacitat de funcionament que tinguin, tenen totes elles els mateixos drets i, per tant, han de poder exercir el mateix control sobre les seves vides.

Moviment de vida Independent

Pilars bàsics:

- **Tota vida humana té valor**
- Totes les persones, indistintament de quins siguin els seus impediments o la seva discapacitat, **són capaces de fer eleccions i tenen dret a fer-ho**
- Totes les persones tenen **dret de viure en dignitat**, des de la diferència, en igualtat d'oportunitats, i també tenen **dret a exercir el control** sobre les seves vides.
- Totes les persones tenen **dret a gaudir de la plena participació** en la societat

Moviment de vida Independent

A background image showing a group of diverse children playing together. In the foreground, a child in a yellow shirt and green pants is reaching out. To their left, a child in a purple shirt is pushing a stroller. In the bottom left, a child is using a colorful, multi-segmented wheel. Other children in various colored clothes are visible in the background, some running and some playing.

Conceptes tradicionals:

- Discapacitat
- Retard
- Malaltia
- Minusvalia
- etc

Diversitat funcional

Moviment de vida Independent: Diversitat funcional

El terme **homes i dones amb diversitat funcional** engloba totes les persones que, a causa del fet que una part o la totalitat del seu cos o de la seva ment funciona d'una altra manera, fan les tasques habituals de manera diferent.

A background image showing a group of diverse people in colorful clothing, possibly dancing or moving, with a focus on human diversity.

Diversitat funcional

Veiem, doncs, que aquesta definició incideix en dos aspectes:

- La **diversitat**, accentuant el valor positiu de la pluralitat humana.
- La **funcionalitat**, deixant clar que la diferència rau en la realització d'algunes funcions (com desplaçar-se, vestir-se, menjar, comunicar-se, anar al bany, etc.) de manera diferent.

Objectiu: Aconseguir el reconeixement social del dret de viure amb dignitat, desde la diferència en igualtat d'oportunitats

Diversitat funcional

Ho defineix a la perfecció Manuel Lobato Galindo, activista de Vida Independent: *«Els que ens desplacen de manera diferent, els que reben les sensacions d'una altra manera o els que interpreten el món de manera molt diferent, no tenim per què estar malalts, podem ser feliços, podem estimar i ser estimats, podem aportar coses, fins i tot prendre iniciatives i ser útils. Ha nascut el que es coneix com a Vida Independent».*

Moviment de vida Independent

The background of the slide features a blurred, artistic photograph of a diverse group of people in motion. In the foreground, a person in a wheelchair with a colorful, segmented wheel is visible. Other individuals in various colored clothing are seen in dynamic poses, suggesting a group activity or dance.

Convenció Internacional sobre el Drets de les
Persones amb Diversitat funcional

Extracte pàg. 29

Moviment de vida Independent

Organismes relacionats amb la vida independent

Fòrum de vida
Independent i
Divertat

The text is centered on the yellow stripe of the Spanish flag. Above the text is the national coat of arms of Spain.

Oficina de vida
Independent

The text is centered on the red stripes of the Valencian flag. The flag consists of three horizontal stripes of red and yellow, with the coat of arms in the upper left corner.

Moviment de vida Independent

Nivell
Europeu

Organismes relacionats amb amb la vida independent

Xarxa Europea de la Vida Independent

ENIL
(European Network of Independent Living)

La seva finalitat és avançar en la consecució de la vida independent de les persones amb diversitat funcional. Per fer-ho articula estratègies com ara:

- La promoció de la filosofia de la vida independent, tant la dirigida a les persones com a les administracions i a les formacions polítiques.
- La lluita contra l'exclusió social i la discriminació per mitjà de les polítiques sobre discapacitat.
- La promoció de centres de vida independent a tot Europa.

Moviment de vida Independent

Nivell
Estatat

Organismes relacionats amb amb la vida
independent

Fòrum de vida
Independent i Divertad

El terme **divertad** és una paraula inventada, síntesi de *dignitat* i *llibertat*, que apunta cap a l'objectiu últim del Fòrum: la plena consecució de totes dues per part de les persones discriminades a causa de la seva diversitat, en aquest cas, funcional.

Moviment de vida Independent

Nivell
Local

**Oficina de Vida
Independent
(OVI)**

Una **oficina de vida independent** (OVI), tal com la defineix l'organització mateixa, és una entitat per i per a l'apoderament de les persones amb diversitat funcional que la constitueixen.

Entre els diferents serveis i suports que proporcionen aquestes oficines hi ha els següents:

- Assessorament en drets i vida independent.
- Entrenament en habilitats per a la vida independent.
- Serveis d'assistència personal (en parlarem més endavant).
- Formació especialitzada per a assistents personals.
- Orientació en productes de suport.
- Tallers de suport entre iguals.

D'on ve la preocupació per a l'atenció a la dependència?

L'atenció a la dependència a al nostre país

L'estat del benestar

L'**estat del benestar** és el model d'organització política i econòmica en el qual l'Estat proveeix serveis i garanties socials a tots els habitants d'un país.

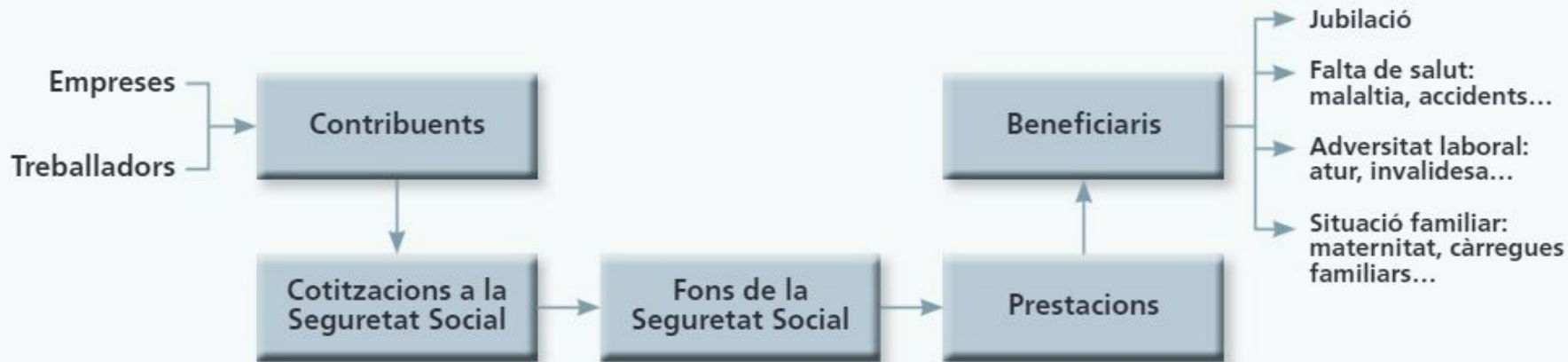
- A Espanya, el desenvolupament de l'estat del benestar és tardà (a partir de l'arribada de la democràcia), però ha registrat avanços considerables.

L'estat del benestar és un sistema redistributiu i impositiu

- Redistributiu: es basa en la redistribució de la renda (per a que totes les persones, siguin les condicions que siguin, puguin obtenir un renda)
- Impositiu: perquè recull impostos dels ciutadans per aconseguir-ho

L'estat del benestar compte amb un sistema de **Seguretat Social** mitjançant el qual les aportacions de les empreses i els treballadors (contribuents) es destinen a satisfer les necessitats de les persones més desfavorides o fora del treball productiu (jubilats, desempleats...)

Estat del benestar

L'estat del benestar

- **Els quatre pilars que configuren l'estat del benestar:**
 - El **sistema de pensions**: es configura amb la creació de la Seguretat Social i la universalització de les pensions (vellesa, llarga malaltia, desocupació, etc.).
 - El **sistema sanitari**: es basa en el principi del dret a la salut, que garanteix la universalitat de l'atenció sanitària.
 - El **sistema educatiu**: es fonamenta en els principis d'universalitat, gratuïtat i obligatorietat de l'ensenyament fins als 16 anys.
 - El **Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència**: garanteix el dret de les persones que no es poden valer per si mateixes a ser ateses per les administracions públiques.

El Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència

El **Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD)** és un organisme que garanteix l'atenció i protecció de totes les persones en situació de dependència al nostre país.

- **Graus i nivells de dependència:**
 - **Grau I. Dependència moderada:** la persona necessita ajuda per realitzar activitats bàsiques de la vida diària almenys una vegada al dia.
 - **Grau II. Dependència severa:** la persona necessita ajuda per realitzar activitats bàsiques de la vida diària dues o tres vegades al dia sense ser-li imprescindible un suport permanent.
 - **Grau III. Gran dependència:** la persona necessita ajuda per realitzar activitats diàries bàsiques diverses vegades al dia i no pot prescindir del suport permanent d'una altra persona.

El SAAD està regulat per la Llei 39/2006 de Dependència

El Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència

- **Xarxa de serveis socials:** integra els centres, equipaments, serveis i recursos destinats a assegurar el dret de les persones a viure dignament. S'estructura en **dos nivells**:
 - **Serveis socials generals:** es dirigeixen a tota la ciutadania i presten un primer nivell d'atenció (ajuda a domicili, informació i orientació...).
 - **Serveis socials especialitzats:** es dirigeixen a col·lectius que requereixen atenció especialitzada: persones amb drogodependència, amb discapacitat, etc. Els presten equipaments com a centres de dia, tallers ocupacionals, etc.
- **Centres de referència estatal (CRE):** es dediquen a la innovació i millora de la qualitat dels recursos dirigits a un sector de persones en situació de dependència.

Aquests són alguns dels centres que funcionen actualment:

- El CRE d'Autonomia Personal i Ajudes Tècniques (CEAPAT), a Madrid.
- El CRE per a l'Atenció a Persones amb Greu Discapacitat i per a la Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a la Dependència de Sant Andrés del Rabanedo, a Lleó.
- El CRE d'Atenció a Persones amb Malaltia d'Alzheimer i altres Demències, a Salamanca.
- El CRE d'Atenció Psicosocial a Persones amb Trastorn Mental Greu (CREAP), a València.

Planes d'intervenció

Els **plans** són instruments de planificació que s'estableixen a llarg termini i afecten a grans col·lectius o sectors de la població.

- Els plans es despleguen en **nivells cada vegada més concrets**. Per exemple, per a l'atenció a la discapacitat:
 - Pla d'acció mundial de l'OMS sobre discapacitat 2014-2021.
 - Estratègia Europea sobre Discapacitat 2010-2020.
 - Pla d'Acció de l'Estratègia Espanyola sobre Discapacitat 2014-2020.

La prestació de serveis socials

Nivells d'organització

- **Competències de l'Estat:**

- El Ministeri de Sanitat, Consum i Benestar Social és la màxima instància dels serveis socials a Espanya. Publica La cartera de Referència de Serveis Socials, d'aplicació estatal.
- La Secretaria d'Estat de la Seguretat Social garanteix l'assistència a les persones que la necessiten.
- La Seguretat Social coordina diverses entitats gestores, com l'Imsero.

- **Competències autonòmiques:**

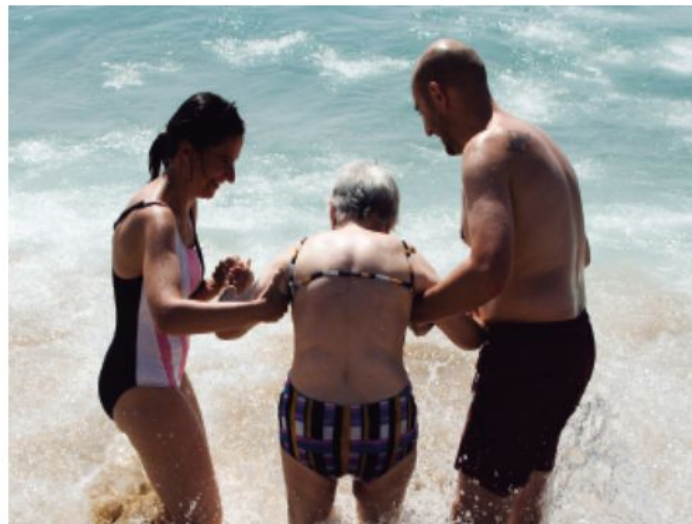
- Les competències en serveis socials estan transferides a les comunitats autònomes. Aquestes desenvolupen la seva pròpia llei de serveis socials i elaboren la seva cartera de serveis socials autonòmics.

- **Competències de les entitats locals:**

- Els ajuntaments de poblacions de més de 20.000 habitants han d'organitzar per si mateixos els serveis socials. Els ajuntaments de poblacions menors ho fan amb el suport de les diputacions.

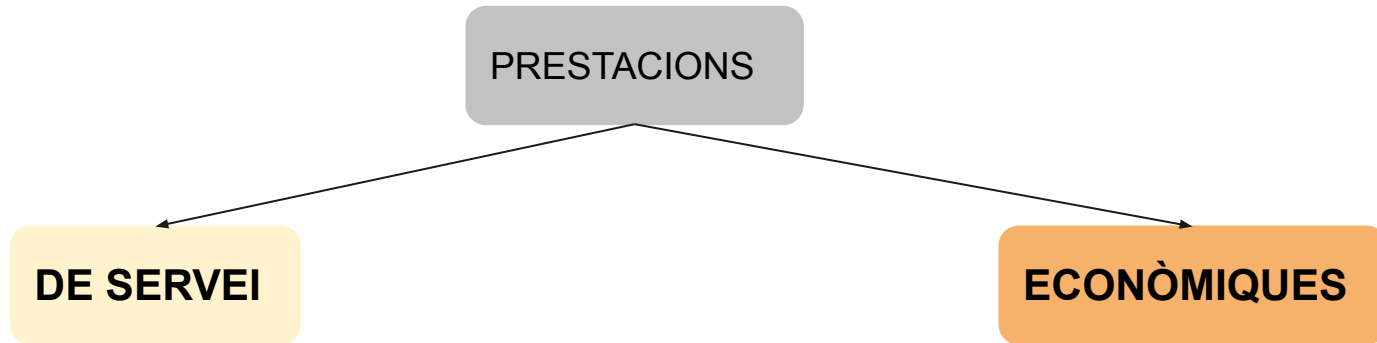
El paper de les entitats privades

- **Empreses privades:** entitats amb ànim de lucre que presten serveis socials o d'atenció a persones en situació de dependència (empreses de serveis domiciliaris, residències geriàtriques privades, etc.).
- **Entitats del tercer sector:** organitzacions sense ànim de lucre sorgides de la iniciativa ciutadana i que prioritzen el benefici social (ONG, associacions de voluntaris, etc.).

El **catàleg de serveis socials** estableix la nòmina de les prestacions en serveis i econòmiques que ofereix la comunitat autònoma, i les condicions i requisits per reconèixer-les, sol·licitar-les i percebre-les.

Serveis d'atenció domiciliària

Lucía Domínguez

Introducció

Els serveis d'atenció domiciliària inclouen tots els recursos destinats a atendre la persona usuària al domicili propi.

La finalitat d'aquests serveis és afavorir la permanència de la persona usuària al seu domicili perquè és el lloc on poden desenvolupar més independència.

Els més importants

SERVEI D'AJUDA A DOMICILI

- Inclou tot un conjunt d'actuacions al domicili de la persona usuària centrades bàsicament en l'atenció a la cura personal i el suport per a la realització de les tasques domèstiques.

TELEASISTÈNCIA

- Ofereix un servei d'assistència telemàtica que proporciona resposta immediata davant situacions urgents o d'inseguretat i de suport en situacions de solitud i aïllament.

Recursos residencials

Residències : són centres que substitueixen les cases ,per persones que ,ja sigui per la seva situació sociofamiliar o per la seva situació de dependència,no poden ser assistides en el seu entorn familiar o no poden viure de manera independentment.

Segons els usuaris que s'hi atenen hi ha residències per:

- Gent gran.
- Persones amb diversitat funcional.
- Persones amb malalties mentals.

Serveis que ofereixen les residències

Els serveis que s'ofereixen a les residències es poden classificar en 4 grups:

- Serveis bàsics: són serveis que tenen l'objectiu d'atendre les necessitats bàsiques més importants.
- Serveis terapèutics: són serveis que proporcionen diferents tipus de teràpies ,atenció psicològica...
- Serveis d'intervenció amb la família: serveis que es realitzen dins del nucli familiar per a treballar hàbits i/o actituds i donar suport.
- Serveis complementaris: són serveis que no són necessaris al 100% per al dia a dia dels usuaris .

RESIDENCIES PER A PERSONES GRANS

Són alternatives per les persones grans que poden no poden o no volen viure amb les seves famílies.

2 nivells tradicionals

Valides: Són persones amb prou autonomia personal.

Assistides:

A causa de la seva incapacitat permanent necessiten assistència continuada per la majoria de les activitats.

Centres psicogeriàtriques:

S'hi ofereix atenció a persones amb demència senil o Alzheimer

Centres sociosanitaris:

Atenen a persones malaltes, que per la seva situació requereixen una atenció sanitària més especial.

Actualment els centres són mixtes

RESIDÈNCIES PER A PERSONES AMB DIVERSITAT FUNCIONAL

En aquests centres hi resideixen persones menors de 65 anys amb diferents nivells de discapacitat, reben una atenció integral:

- Finalitat millorar la seva autonomia personal
- Atendre les seves necessitats de salut
- Poder integrar-se socialment.

Hi ha diferent tipus de centres, i es solen classificar segons l'autonomia i la situació personal de les persones que atenen.

Residències per a persones greument afectades:

Per una diversitat física, psíquica o sensorial, que no poden ser ateses a ca seva.

Residències per a persones amb trastorns greus i continuats de conducta:

Especialitzades en diversitat funcional intel·lectual, trastorns d'aspecte autista o de conducta.

Residències de persones adultes:

En aquest cas gaudeixen d'una certa autonomia, però presenten problemes per la seva integració.

Lorena Justo

CASES-LLAR PER PERSONES AMB MALALTIA MENTAL

Són centres d'allotjament i atenció completa destinats a persones d'entre 18 i 65 anys amb problemes de salut mental que requireixen un nivell d'atenció continuada que les seves famílies no els poden proporcionar.

05-10-23

Allotjaments alternatius

Maria del Mar Chávez.

Els allotjaments alternatius són el conjunt d'habitatges proposats per persones amb necessitats específiques, estan pensats per que puguin amb normalitat de manera organitzada i independent.

tres variables:

El col·lectiu al qual va dirigit el recurs.

Són els diferents grups de persones que necessiten un allotjament alternatiu.

Trobarem persones amb diversitats funcionals, persones grans, problemes de salut mental, etc.

Nivell de supervisió o suport.

Aquí es mira el seu grau de dependència depenent del seu nivell s'els-hi ofereix més o menys suport i supervisió. Així com hi ha centres on les supervisen les 24 hores a uns altres només serà un seguiment.

El nombre de persones.

Són les persones que formaran les unitats convivencials on trobam pisos individuals, bipersonals, en grups petits, compartits, etc.

RECURSOS INTERMEDIS

RECURSOS INTERMEDIS

RESPIR FAMILIAR

inclou un
ventall ampli
de serveis
entre
l'atenció
domiciliària i
la residencial

ELS SEUS OBJECTIUS SÓN:

- Atendre la persona en situació de dependència.
- Proporcionar decans a la família.

Aquest servei disposen de tres tipus:

- Centres de dia.
- Centres de nit.
- Serveis de suport temporal a les famílies.

-Centres de día-

- Una les persones majors i l'altra per a persones amb diversitat funcional o problemes de salut mental
- Dues tipologies: Centres de dia i estances o unitats de dia
- 1r- Durant el dia en el seu domicili.
- 2n- Persones fràgils en el seu domicili
- Diferència → No terapèutics per l'atenció integral

Centres de dia
Persones amb diversitat
funcional o
problemes de
salut mental

centres de dia per a menors de 65 anys

- proporcionen atenció integral durant el dia, inclouen necessitats bàsiques i rehabilitació sociocultural

centres de dia d'atenció especialitzada

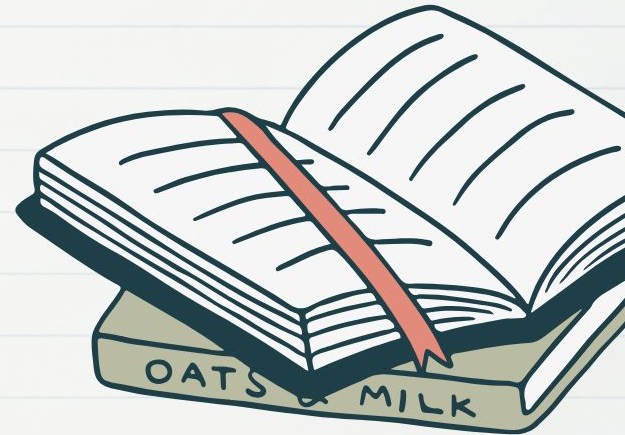
- duen un servei a persones amb diversitat funcional amb afectació greu, Proporcionen atenció sanitària i rehabilitadora.

centres socials per a persones amb problemes de salut mental.

- duen a terme el següent : rutines, horaris, organització del temps lliure... amb l'objectiu de proporcionar-los el màxim benestar possible.

tallers ocupacionals:

- ensenyen a persones que a causa del seu grau de dependència no es poden integrar en un treball productiu però poden dur les tasques ocupacionals.

CENTRES DE NIT

Presten un servei nocturn dirigit a persones més grans de 65 anys , també a persones amb situació de dependència ...

Destinatari del servei:

- **Persones amb malalties mentals, pateixen processos d'agitació , alteració del son**
- **Cuidadors familiar: Faciliten el seu descans nocturn**
- **Persones que viuen soles a nuclis aïllats o en domicilis o domicilis que no reuneixen les condicions essencials . AL nostre país encara esta poc estesa**

Wiam Sakhi Tarfi.

**Serveis de
suport temporal
a les famílies.**

És un conjunt de recursos
destinats a facilitar el
descans de la família durant
alguns períodes.

Per mitjà de l'atenció a la persona usuària al domicili propi.

Professionals especialitzats es dirigeixen al domicili de la persona usuària per acompanyar-la i atendre-la durant el període establert. El més usual ho facin durant el cap de setmana, però també pot ser per dies i, fins i tot, per hores.

Mitjançant l'atenció a la persona usuària en un centre.

La persona usuària podrà ser traslladada de manera temporal a un centre, generalment una residència.

Estades curtes.

Una durada 1 i 3 tres dies, és programin en diferents caps de setmana al llarg de tot l'any.

Estades mitjanes.

Una durada d'entre 3 i 5 dies, és programen en caps de setmana que concideixen amb ponts o durant les festes locals.

Estades llargues.

Una durada superior als 5 dies, és programen per vacances o per fer front a alguna emergència.

PRESTACIONS ECONÒMIQUES

Tenen com a finalitat contractar serveis que no tenim o compensar el treball fet de famílies o cuidadors informals.

Prestació econòmica vinculades al servei

El serveis socials donen diners als serveis privats quan el públic no et poden atendre, ja sigui per falta de metge, perquè hi ha molta gent a la llista d'espera... o no tenen les màquines necessàries.

Prestació econòmica per a cures en l'entorn familiar i suport a cuidadors no professionals

La persona que guardi l'usuari rebrà una compensació econòmica d'acord amb el grau i nivell de dependència.

Prestació econòmica d'assistència personal

El seu objectiu és ajudar a contractar una assistència personal així la persona que guarda l'usuari tindrà una vida més autònoma.

AJUDES ECONÒMIQUES O TECNOLÒGIQUES

Abi Carballo

Aquestes ajudes poden anar destinades a:

- *A l'adquisició de productes de suport necessaris per al desenvolupament normal de la seva vida ordinària

- *A facilitar l'accessibilitat i les adaptacions a la llar que contribueixen a millorar la seva capacitat a l'habitatge